

POLIS-UL: APARIȚIE ȘI ORGANIZARE INTERNĂ

scoalacool.ro

Ce este un polis?

În spațiul grecesc, formarea unui stat unificat a fost împiedicată de fragmentarea geografică a reliefului.

Secolele IX-VIII î.Hr. - apariția orașelor-state (polisuri) în spațiul grecesc, cele mai importante fiind următoarele: Atena, Sparta, Theba, Corint, Olimpia, Argos, Megara, Efes, Milet.

Polisurile au luat naștere prin unirea mai multor așezări într-o comunitate mai mare, cu propriile legi, instituții și monede diferite (cazul orașelor-state Atena și Sparta), clanurile și triburile s-au organizat, fortificând așezările vechi cu ziduri de apărare.

Etapele formării unui polis: construirea **acropolei** și a **agorei**, reunirea locuitorilor din zonă în jurul acestora, formarea orașului (clădiri publice: amfiteatru, temple și locuințe) și construirea zidului înconjurător al așezării.

Locuitorii polisurilor au separat treptat zonele de locuit de acropolă (rol politic, economic și religios) și de agora (rol comercial și loc pentru adunările publice), în afara zidurilor fiecare polis având **chora** proprie.

Cetățile grecești au cunoscut aproape toate tipurile de guvernare, de la regimul politic monarhic, la cel democratic (Atena) și aristocratic (Sparta).

Treptat, majoritatea polisurilor au trecut de la o conducere de tip monarhic la **arhonți** aleși, care au condus în numele **cetățenilor**.

**Principalele orașe-
stat (polisuri) din
Grecia Antică
(secolele IX-V î.Hr.)**

Orașul-stat Atena (Grecia, secolul al V-lea î.Hr.) - reconstituire

Oraşul-stat Sparta (Grecia, secolul al V-lea î.Hr.) - reconstituire

Oraşul-stat Theba (Grecia, secolul al V-lea î.Hr.) - reconstituire

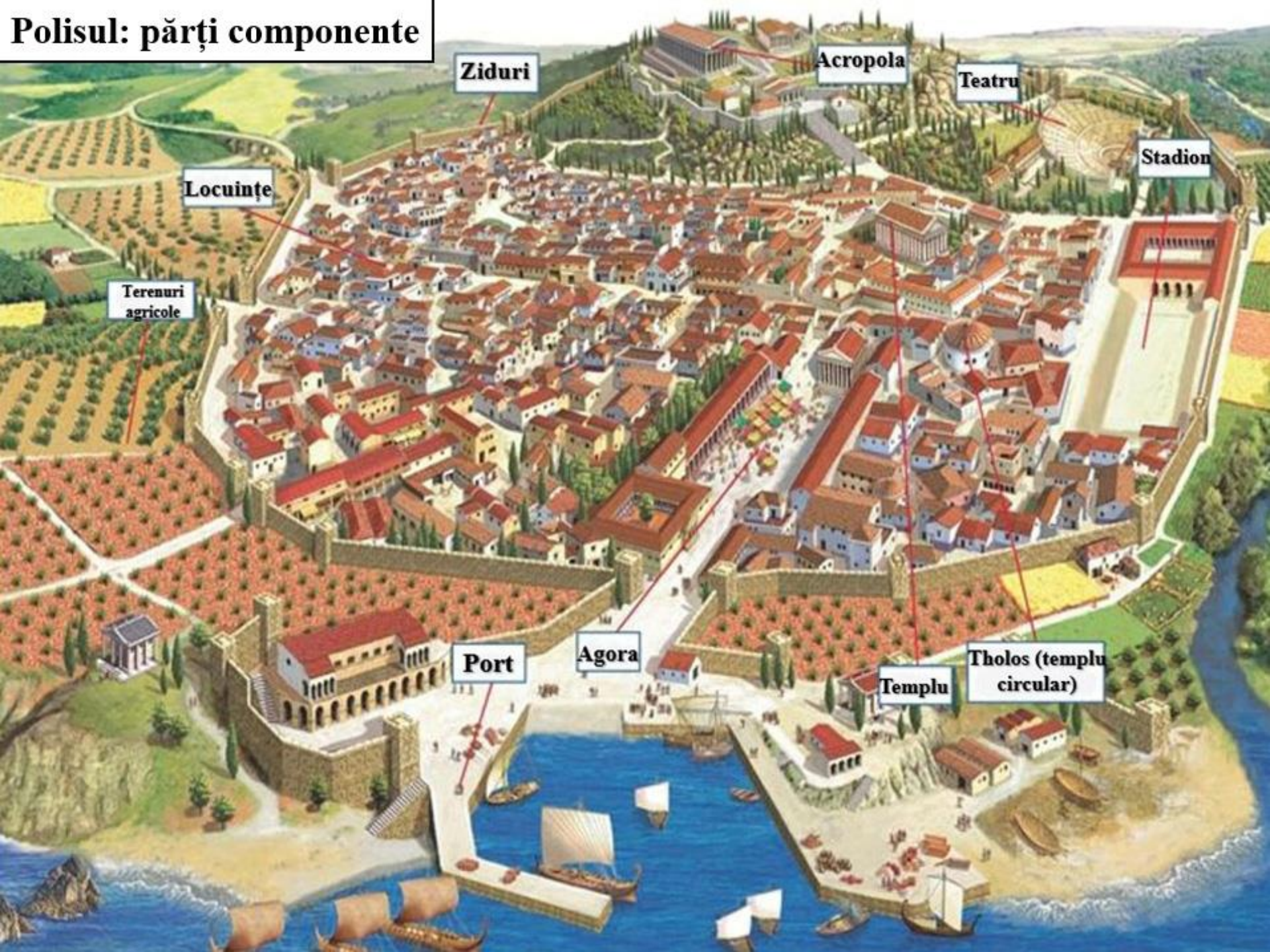

Oraşul-stat Corint (Grecia, secolul al V-lea î.Hr.) - reconstituire

Orașul-stat Efes (Turcia, secolul al V-lea î.Hr.) - reconstituire

Polisul: părți componente

Ziduri

Acropola

Teatru

Stadion

Locuințe

Terenuri agricole

Port

Agora

Templu

Tholos (templu circular)

Leo von Klenze - *Acropola Atenei* (1846)

Agora (reconstituer)

Amfiteatru și templu (reconstituire)

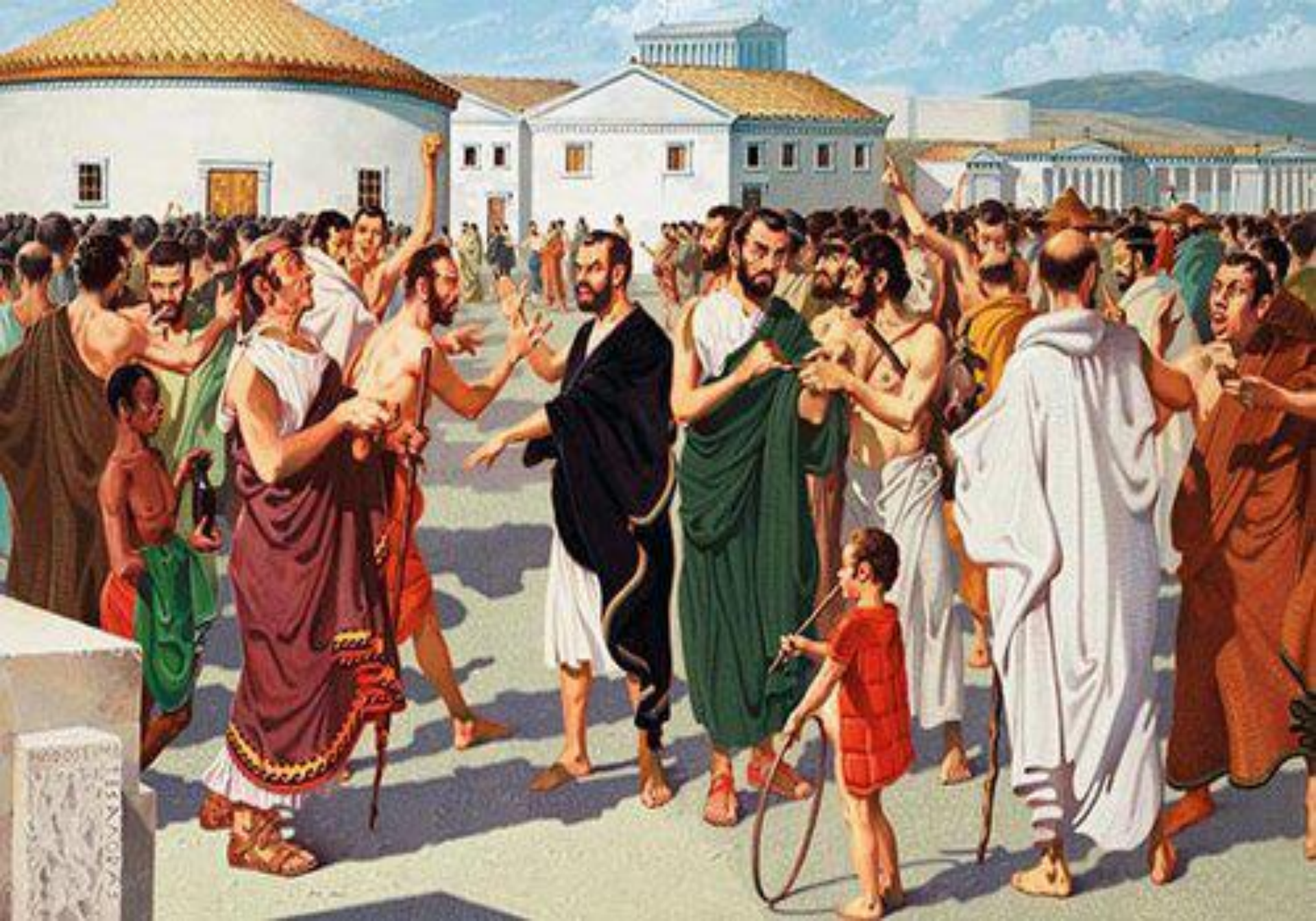
Organizarea internă a unui oraș-stat

Categoriile sociale dintr-un polis au fost următoarele:

- a. Cetățenii: oameni liberi (bărbați), cu drepturi politice depline, care au avut dreptul de a participa la conducerea cetății;
- b. Femeile (fără drepturi politice): nu au fost considerate egale cu bărbații și s-au ocupat doar cu treburile casnice;
- c. Străinii (nou-veniți în polis): oameni liberi, fără drepturi politice;
- d. Sclavii: lipsiți de libertate personală, nu au avut drepturi politice.

Principalele instituții politice ale cetății grecești din Antichitate:

- a. Sfatul: a supravegheat **magistrații**, a stabilit măsurile de politică internă/externă și a supravegheat respectarea cultului zeilor;
- b. Adunarea cetățenilor: a dezbătut cele mai importante probleme ale cetății și a votat legile;
- c. Magistrații: au pus în practică hotărârile sfatului sau ale adunării, au condus armata și au împărțit dreptatea (atribuții judecătorești).

Cetățeni (bărbați) din orașul-stat Atena

Grecia Antică: categorii sociale

(fără drepturi politice)

Femeie

Străin

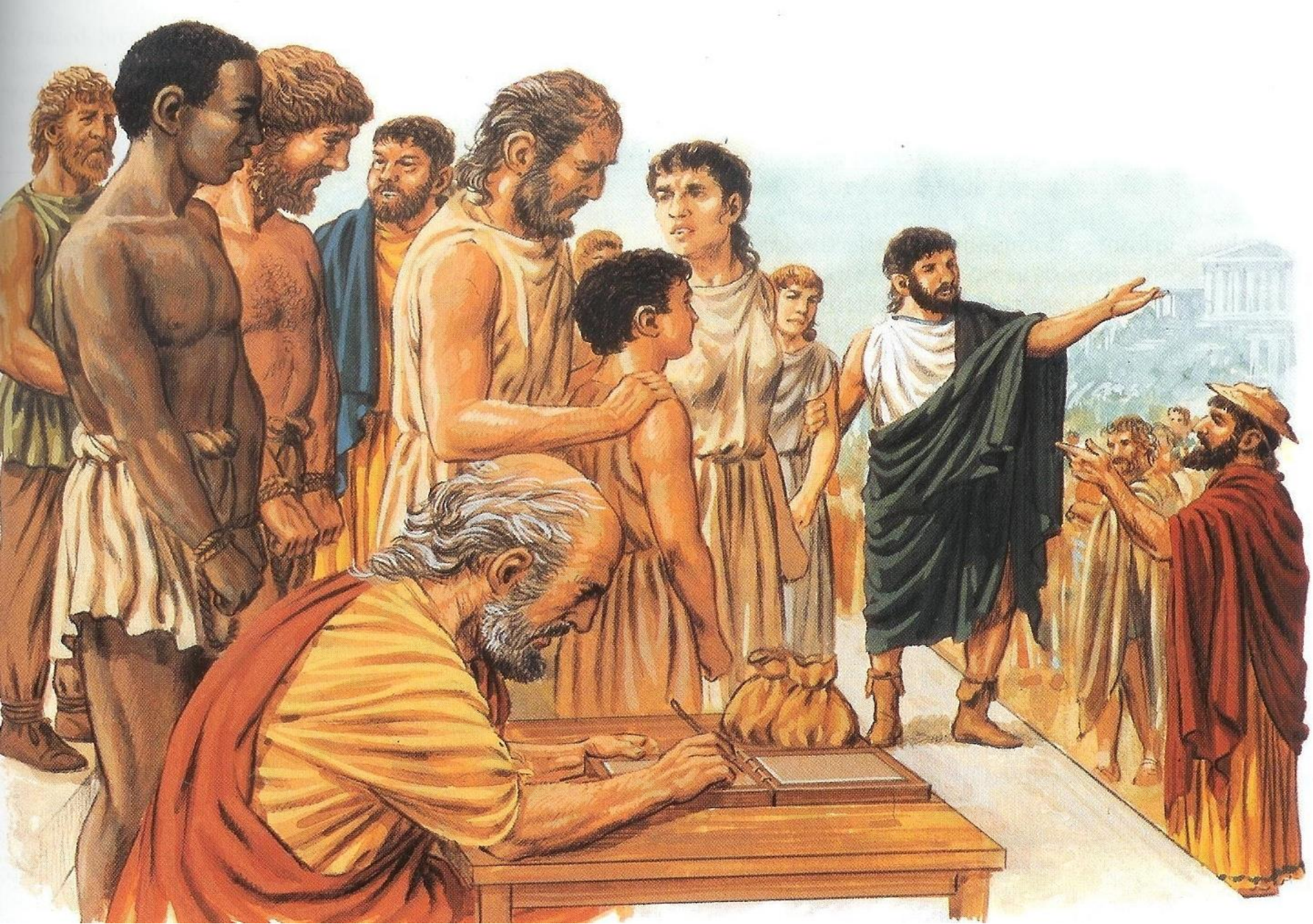
Sclav

Femei din rândul aristocrației grecești

Negustori străini la intrarea într-un polis

Licitație pentru vânzarea de sclavi desfășurată în agora cetății

Adunarea cetățenilor votează noi legi

Magistrații greci împart dreptatea (secolul al V-lea î.Hr.)

Reprezentare a ideii de justiție

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrescu, Doru, Manea, Mihai, *Mic dicționar enciclopedic de termeni istorici*, Editura Meronia, București, 2008.
2. Ghețău, Gheorghe Florin, Ghețău, Olenca Georgiana, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Aramis, București, 2022.
3. Ochescu, Maria, Oane, Sorin, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Art Klett, București, 2022.
4. Aichimoaie, Adrian Ilie, Boșcodeală, Felicia Elena, Diaconu, Maria Aurelia, Diță, Ion Nicolae, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Booklet, București, 2022.
5. Stoica, Stan, Becheru, Dragoș Sebastian, Bartic, Marcel, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura CD Press, București, 2022.
6. Rotundu, Elvira, Tomescu-Stachie, Carmen, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Corint Logistic, București, 2022.
7. Băluțoiu, Valentin, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2022.
8. Stan, Magda, *Istorie: Manual pentru clasa a V-a*, Editura Litera, București, 2022.
9. Berstein, Serge, Milza, Pierre, *Istoria Europei*, Editura Institutul European, Iași, 1998.
10. Jenkins, Simon, *Scurtă istorie a Europei: de la Pericle la Putin*, Editura Litera, București, 2019.
11. Field, Jacob F., *Istoria Europei în pilule*, Editura Litera, București, 2019.
12. Montanelli, Indro, *Istoria grecilor*, Editura Artemis, București, 1996.
13. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

